

Polisi Cyfle Cyfartal (2016)

1.0 Crynodeb

- 1.1 Mae Prifysgol Aberystwyth yn ymrwymo i ddatblygu a hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywioldeb yn ei holl arferion a gweithgareddau. Ein nod yw darparu diwylliant cynhwysol ar gyfer gweithio ac astudio, heb wahaniaethu a chan arddel gwerthoedd parch, urddas a chwarteisi. Mae gan bob unigolyn hawl i gael ei drin yn unol â'r gwerthoedd hynny.
- 1.2 Gyda'n Siarter, amlinellir Cydraddoldeb Cyfle yn ogystal fel egwyddor sylfaenol
“Bydd addasrwydd ar gyfer penodiad i unrhyw swydd, cyflogaeth neu aelodaeth o'r Cyngor, y Senedd, y Llys neu unrhyw gorff arall yn y Brifysgol, ac addasrwydd ar gyfer ymgymryd â chwrs astudio neu ar gyfer derbyn myfyrwyr i unrhyw gwrs astudio, neu ar gyfer dyfarniad unrhyw un o anrhydeddau academaidd y Brifysgol, yn seiliedig ar egwyddor cyfle cyfartal ac yn unol â holl ddarpariaethau'r gyfraith ac arfer da.”
- 1.3 Rydym yn ymrwymo i hybu cydraddoldeb ar sail oed, anabledd, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol, hunaniaeth o ran rhywedd, hil, crefydd a chred (yn cynnwys diffyg cred), priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, ac i gofleidio croestoriadoldeb a chodi ymwybyddiaeth rhwng ac ar draws y gwahanol grwpiau.
- 1.4 Mae'r ymrwymiad hwn yn ategu Cynllun Strategol y Brifysgol 2012 - 2017 sy'n pwysleisio ein hymrwymiad i greu cyfleoedd:
- 1.4.1 *'chwalu'r rhwystrau sy'n atal pobl rhag manteisio ar addysg uwch, helpu myfyrwyr a staff i lwyddo a datblygu' ac yn cynnwys pwysigrwydd “Gwerthoedd Aber” yn cynnwys*
  - 1.4.2 *'dathlu cyfraniad unigol pob cydweithiwr a phob myfyriwr; ymdrechwn i alluogi pawb i wireddu eu potensial llawn ac i chwalu'r rhwystrau sy'n atal pobl rhag llwyddo'.*

2.0 Polisi ac Ymarfer

Mae'r Brifysgol yn ymrwymo felly i bolisi ac ymarfer sy'n mynnu,

- 2.1 i fyfyrwyr, y bydd cael eu derbyn i'r Brifysgol a gwneud cynnydd mewn astudiaethau israddedig ac uwchraddedig yn cael eu penderfynu ar sail teilyngdod a pherfformiad personol.

- 2.2 i staff, bydd cyflogaeth gyda'r Brifysgol, a datblygiad o fewn i'r gyflogaeth honno, yn cael eu pennu ar sail teilyngdod personol a thrwy ddefnyddio meini prawf eglur a thryloyw.
- 2.3 Yn unol â darpariaethau statudol, ni fydd yr un myfyriwr, aelod o staff, ymgeisydd ar gyfer derbyn yn fyfyrwr, neu ymgeisydd am swydd yn cael ei drin yn llai ffafriol nag un arall oherwydd ei f/bod ef/hi yn perthyn i grŵp gwarchoddedig, yn ôl diffiniad Deddf Cydraddoldeb 2010.
- 2.4 Os bydd unigolyn a dderbynnir yn fyfyrwr neu a benodir yn aelod staff o'r farn ei fod yn dioddef gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu, neu erledigaeth (uniongyrchol neu anuniongyrchol) yn ystod y drefn dderbyn, penodi, neu ddatblygiad drwy'r Brifysgol oherwydd ei fod yn perthyn i un o'r grwpiau gwarchoddedig uchod, gall wneud cwyn, a fydd yn cael ei thrin yn unol â'r gweithdrefnau a gytunwyd ar gyfer cwynion neu anghydfod
- (a) Myfyrwyr – Swydfa Ansawdd Academaidd a Chofnodion
www.aber.ac.uk/cy/regulations/complaints/
- (b) Staff – nail ai Polisi Urddas a Pharch yn y Gwaith
www.aber.ac.uk/cy/hr/policy-and-procedure/dignity/
neu
www.aber.ac.uk/cy/hr/policy-and-procedure/grievance/
- 2.5 Caiff y Polisi Cyfle Cyfartal ei ddeddfu trwy Amcanion Cydraddoldeb y Brifysgol, a amlinellir yng Nghynllun Cydraddoldeb Strategol 2016-2020 a'r Cynllun Gweithredu cysylltiedig. Adroddir ynghylch cynnydd yn ôl camau gweithredu ac amcanion yn yr Adroddiadau Blyneddol ar Gydraddoldeb ac Amrywioldeb, a gyhoeddir erbyn Mawrth 31ain bob blwyddyn. (www.aber.ac.uk/cy/equality/equality-reports/)

3.0 Rhwymedigaethau Statudol a Deddfwriaeth

Bydd y Brifysgol yn cwrdd â'i holl rwymedigaethau statudol o dan y ddeddfwriaeth berthnasol a, lle bo'n briodol, yn achub y blaen ar ofynion cyfreithiol yn y dyfodol.

- 3.1 Ar hyn o bryd, y sail ar gyfer hyn yw deddfwriaeth sy'n cynnwys elfennau sy'n gysylltiedig â chyfleoedd cyfartal ac sy'n darparu hawliau statudol rhagnodedig penodol yn cynnwys Deddf Cydraddoldeb (2010) a deddfwriaeth ategol gysylltiedig, yn cynnwys Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Preifat yng Nghymru.
- 3.2 Gellir dod o hyd i ddolenni cyswllt ychwanegol ar gyfer deddfwriaeth ar dudalennau gwe Cydraddoldeb ac Amrywioldeb, Adnoddau Dynol, Cymorth i Fyfyrwyr, Gyrfaoedd ac Ansawdd Academaidd a Chofnodion.
- 3.3 Ar ben hynny, mae Prifysgol Aberystwyth yn defnyddio'r Codau Ymarfer neu'r Codau Canllawiau a gyhoeddir gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a chyrrff perthnasol eraill. Nid yw'r Codau hyn yn rhwymo mewn cyfraith (er eu bod yn dderbyniol fel tystiolaeth mewn Tribiwnlys Cyflogaeth) ac mae'r Brifysgol yn eu cefnogi'n llwyr.
- 3.4 Mae'r Brifysgol yn sefydliad dwyieithog ac yn gweithredu Cynllun Iaith Gymraeg.

4.0 Monitro

Bydd Prifysgol Aberystwyth yn monitro effeithiolrwydd ei pholisïau a'i gweithdrefnau wrth ddileu annhegwch a gwahaniaethu o'i threfniadau derbyn a chynnydd, o fewn astudiaethau israddedig ac uwchraddedig, ac o fewn i'w harferion cyflogaeth. Cefnogir hynny drwy ddatblygu a gweithredu trefn Asesu Effaith ar Gydraddoldeb gadarn a thryloyw.

Bydd hyn yn cael ei gynorthwyo trwy ddatblygu a gweithredu system Asesu Effaith Cydraddoldeb cadarn a thryloyw.

Caiff y polisi hwn ei ddiwygio fel sy'n briodol i gwrdd â gofynion deddfwriaeth yn y dyfodol.

Ceir rhagor o wybodaeth ar dudalennau Cydraddoldeb ac Amrywioldeb, ac ar wefan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a'r Uned Herio Cydraddoldeb.

	Enw	Dyddiad
Ysgrifennwyd	Dr Debra Croft	14/07/2016
EqIA	Dr Debra Croft	31/08/2016
Cymeradwywyd	Pwyllgor Datblygiad Proffesiynol, Staffio a Chydraddoldeb	04/11/2016
Adolygwyd gan	Grŵp trafod yr Undeb	30/11/2016
Adolygu	Cyfarwyddwr Cydraddoldeb	July 2017